

Documentalistes

Es documentalistes guanyen terreny. *Garbo, l'espia*, del gironí Edmon Roch, s'ha convertit en un dels documentals de la temporada. El seu èxit demostra les possibilitats d'un gènere que, «segrestat» per cineastes contemplatius, plumbis i amb massa vel·leïtats d'autor, havia renunciat a atraure el gran públic. La virtut de Roch, productor abans que director, ha estat ordir un documental comercial. Ha seguit (i molt bé) els esquemes argumentals maniqueus del cinema bèl·lic i d'espies de Hollywood. Podríem discutir si la fórmula no ens ofereix una visió massa planera i complaent d'un personatge equívoc. A mi, Josep Pujol no em recorda un heroi de pel·lícula capaç de «salvar el món», sinó més aviat personatges obscurs com Fèlix Millet o Enric Marco. No és desenraonat pensar que si els alemanys haguessin guanyat la guerra, Garbo, fent el mateix que va fer, també seria un heroi per a ells. Així, *Garbo* és també la demostració que la història l'escriuen els guanyadors.

La documentalista gironina Imma Serra ha guanyat el premi TV3 Catalunya amb un exemple de bon documental contemplatiu, *Calidoscopi 41, 2ºN - 1,8ºE*, on planta la càmera en les coordenades de la cruïlla de Sitges que apareixen al títol per obtenir-ne retalls de vida: les obres d'una barberia, les victòries del Barça en un bar, la floració dels balcons, la disbauxa del carnaval, etcètera. El documental, que per donar més èmfasi a les imatges ha amortit els sons del carrer, podria ser (però no ho és) la mirada d'una àvia tafanera (i dura d'oïda) a través dels vidres de la finestra.

Un altre documentalista gironí, Òscar Pérez, prepara un treball sobre els actors que a l'inici del cinema sonor feien en terres americanes les versions espanyoles dels films de Hollywood. Com que encara no existien el doblatge ni la sincronització de veus, els americans cridaven actors de cada país. Sembla que no queda cap rastre d'aquests curiosos films, i cal om-

MARC VICENS

La sala d'exposicions virtual de l'ensenyament audiovisual

Resulta molt interessant treure el nas al *show-room* que l'Escola de Realització Audiovisual i Multimèdia (ERAM) té al seu espai web (www.eram.cat). S'hi exhibeixen curtsmetratges, clips d'animació, documentals, espots o treballs fotogràfics dels alumnes d'aquesta escola amb seu a la Coma-Cros de Salt. Amb el risc que comporta generalitzar, podríem dir que els primers fruits d'aquests aprenents de creadors visuals denoten bona tècnica i un afany lloable d'acostar-se als models professionals, malgrat un cert amateurisme en els continguts.

plir el buit amb imaginació i fotos de revistes antigues. Tot un repte. Pérez és autor del reeixit curt documental *El sastre*, rodat en una sastreria del Raval. Estirant el fil de l'entranyable explotador pakistanès protagonista del film van sorgir *La dona del sastre* i *El germà del sastre*, fins a configurar una sèrie que s'ha convertit ara en un llarg documental. Confiam que les històries del sastre pakistanès i el seu sofert ajudant puguin arribar als cinemes comercials com ha fet *Garbo, l'espia*.

I no oblidem el bon documental que, més enllà del *30 minuts* de TV3, podria sorgir del material que Anna Teixidor i Marc Faro presenten en forma de reportatge al dossier d'aquesta revista.